

AGENDA ACTIVITATS SETEMBRE 1996

ESPORTS

● **Passejada amb bicicleta**
Dimecres 11 de setembre. Sortida: 10.00 h, des del camp de la UES (carrer de la Cerdanya). Organitza: Patronat Municipal d'Esports; Col.laboren: CC Sant Boi, Ass. Santboiana de Voluntaris.

POESIA

● **Recital Poètic de Tardor**
Divendres 27 de setembre, 19.30 h. Lloc: seu del Consell de Barri Centre (rambla Rafael Casanova, 8). Amb la participació dels tertulians del Consell de Barri Centre i de membres de diverses entitats convidades. En acabar l'acte, hi haurà un aperitiu.

INFANTS I JOVES

● **Curs de periodisme**
El Casal Infantil i Juvenil de Marianao organitza, amb el suport de l'Institut Català del Voluntariat, un curs de periodisme juvenil, amb tallers experimentals

ONZE DE SETEMBRE

● **Trobada de Bestiari**
Dracs, un Galigot, una cucafera i fins i tot un pollastre. Coincidint amb la celebració de la diada, Sant Boi es convertirà en l'escenari de la IV Trobada de Bestiari del Baix Llobregat. Una senyera pirotècnica s'encendrà a la plaça Catalunya en finalitzar l'acte polític de la diada i iniciarà la festa pirotècnica. Seguidament, el president de la Coordinadora de Bestiari del Baix Llobregat farà la lectura del pregó. Totes les colles de percussió faran una entrada conjunta que iniciarà un correfoc fins al parc de la Muntanyeta. La Coordinadora aglutina actualment divuit bèsties. La Cucafera de Begues, nascuda a finals dels anys 40, n'és la més veterana. Els dos dracs santboians, el Rufino i el Pepitu, estan entre les bèsties més joves. El Pepitu va intervenir a les cerimònies dels Jocs Olímpics i Paralímpics del 92. El Rufino és el drac de l'Escola Montbaig, nascut enguany.

BANCO DE SANGRE

● **Campaña de extracción**
El Banco de Sangre del Servei Català de la Salut realitzarà a partir del pròxim 20 de setembre una nova campanya de extraccions de sangre en nuestra població. El calendario es el siguiente:

Dia 20. Ciutat Cooperativa (mañana y tarde)

Dia 21. Plaça de Catalunya (mañana y tarde)

Dia 22. Casal de Barri Marianao (mañana y tarde)

Dia 23. Camps Blancs/Casablanca (tarde)

Sant Boi respondió solidariament a la última campanya, realizada en julio, cuando se duplicaron prácticamente el número de donaciones obtenidas en anteriores ocasiones. En aquella ocasión, 347 personas donaron sanre. Los responsables del Banco de Sangre esperan mantener, e incluso incrementar el número de donaciones.

TELÈFONS D'INTERÈS

Ajuntament	640 00 00
Informació	010
Polícia Municipal	092
Polícia Nacional	091
Bombers	085
Jutjats 1a Instància	654 04 61
Hospital de Sant Boi	661 52 08
Creu Roja	652 13 11
Avaries Ilum. Moseca	630 41 60
Aigües	654 27 53
Pompes fúnebres	640 75 54
Ràdio Taxi Sant Boi	630 00 00
Ràdio Taxi Baix Llobregat	630 30 30
Ràdio Sant Boi	654 16 00
Normalització Lingüística	654 65 61
Telèfon Net	630 45 45
Servei d'Informació Juvenil "El Punt"	654 28 28

Tota la informació de la diada
a la **XARXA INTERNET**

<http://www.abaforum.es/dimpres/santboi>

635 12 00 Nou telèfon de l'Ajuntament a partir d'octubre

SABÍEU QUE...

De com es va organitzar la Diada del 76 a Sant Boi en menys de quaranta -vuit hores

Nou de setembre de 1976. Els membres de l'Assemblea Democràtica de Sant Boi són a un local del carrer de Pau Claris de Barcelona. Preparen cartells per a la celebració de la diada, que tindrà lloc al parc de la Ciutadella el dia 11, per primer cop després de quaranta anys. Aleshores reben la visita de Miquel Sellarès, un dels organitzadors de la diada i un dels negociadors amb el governador civil de Barcelona, Salvador Sánchez Terán. Sellarès pregunta: «On hi ha una plaça gran i ampla en aquest poble?». La decisió ja s'ha pres: la diada tindrà lloc a Sant Boi, a la plaça de Catalunya.

Fou Josep Benet, un altre dels organitzadors, qui va fer la proposta al governador civil, després de sentir-lo dir que si la diada no estigués prevista justament a Barcelona, tot plegat fóra més senzill. Li van prendre la paraula. A Sant Boi havia viscut els darrers anys de vida i havia mort Rafael Casanova, enterrat a

l'església de Sant Baldiri. El govern va acceptar.

Tot s'accelera. Es treballa a marxes forçades perquè tot estigui preparat. Hi ha una reunió a l'Ajuntament amb l'alcalde, un altre representant municipal, el sergent de la Guàrdia Civil, un militar de la caserna i membres de l'Assemblea Democràtica de Sant Boi i de la comissió organitzadora. "Els creien que la gent no es desplaçaria massivament fins a Sant Boi i que la diada seria un fracàs", explica Jaume R. Rabassa, un dels assistents a aquella reunió.

Però aquella diada va passar a la història. "Hi havia una gran expectació. Des de primera hora de la tarda no va parar de venir gent per tots els mitjans", diu Vicenç Bon, un altre santboià que guarda un record especial d'aquella jornada. Prop de cent mil persones van ser-hi presents. "Jo no vaig veure res perquè estava a l'església. Formava part del servei d'ordre per protegir la tomba de Casanova -recorda Rabassa-. Vaig

haver de sentir-ho per Ràdio Barcelona, que n'anava emetent fragments, i també estava en contacte mitjançant un walkie-talkie i sentia els crits i els parlaments».

La nit abans tot havia quedat preparat. Però l'endemà van aparèixer alguns cartells i indicatius de direcció despenjats. Al Gato Negro algú havia preparat un matalàs de claus i xinxetes. «Teníem por que els fatxes reventessin l'acte, perquè el sometent i la Guàrdia de Franco tenien bastant força a Sant Boi. Però finalment no va haver-hi cap problema important».

ELS MÉS petits DE SANT BOI

Relació de nens i nenes nascuts darrerament a Sant Boi

3 juny: Ana Pérez Blázquez, Miriam Pérez Blázquez, Melanie Pérez Blázquez, Jesús Manuel Tomás Lavilla, Antonio Álvarez Fernández	González, Àlex González González
4 juny: Laia de León Mairena	26 juny: Daniel Petit Juárez, Jorge Tomé Blanco, Elena Martínez Garzolio
8 juny: Àlex Reyes Sánchez, Eric Reyes Sánchez	27 juny: Quique Heredia Flores
9 juny: Javier Delgado Osorio	1 juliol: Daniel Gutiérrez Ramírez
10 juny: Yasin Ouali Yahyaoui, Àngel Pérez del Canto	2 juliol: Sergi Vila Brianzo
12 juny: Eva Castany Ruiz	3 juliol: Estela Montserrat Sánchez Machado
13 juny: Silvia Paniagua Sangiao, Bárbara Corchero Ruiz	4 juliol: Carlos Osuna Carrasco, Alberto Martín Arenas
14 juny: Enrique Muñoz Cuevas	5 juliol: Antonio González Delgado, Nuria Ferrer Lorca
15 juny: Adrián Junyent Tello	6 juliol: Enrique Cortés Moreno
16 juny: Aitor Martín Martín, Jaime Guerrero Martínez	7 juliol: Mónica Uribe Baqué
17 juny: Eric Murillo Guilera, Àlex Oliach Fernández, Rubén Rodríguez Molina	9 juliol: Mar Almansa Llamas, Joan Viscarri García
18 juny: Esther García Calle, Alexander Fernández Ruiz	10 juliol: Beatriz Calvo Carrasco, Javier Ramírez del Río, Rubén López Gálvez, Sandra Morillas Hidalgo, Pere Belmonte Martínez
19 juny: Mar Carrió García, Melania Archilla Rodríguez, Marina Flores Vera, Judit Grau Vives, Raquel Jiménez Méndez	11 juliol: Laia Ros Mariné, Mireia Ros Mariné, Roger Farrés Gallardo, Ricard Rodríguez Monclús, Oliver Codina Morillo
21 juny: Sofia Díaz Bonilla	12 juliol: Nelson Pino Pérez, Joel Lavado Soriano, Víctor Álvarez Vázquez
22 juny: Mèlani Lidón González	13 juliol: Montserrat Romeu Rozalen
23 juny: Víctor Expósito Herrera	15 juliol: Eric Sánchez Quiñero
24 juny: Xènia Bouza Palomo	16 juliol: Andrea Ruiz Pérez
25 juny: Jonathan Morales Jiménez, David Rigol Pallejà, Mar Grau	

Edita: Ajuntament de Sant Boi de Llobregat. Àrea de Comunicació i Participació Ciutadana
Impressió: Litografies Rosés, SA. Progrés, 54-60. Polígon La Post. 08850 Gavà
Publicitat: AQUIMAS Multimedia. Passeig dels Ferrocarrils Catalans, 117-119. 08940 Cornellà. Tel. 474 01 02
Distribució: Distribuix, SL. Carrer de Joan Martí, 54, local 2. 08830 Sant Boi de Llobregat
Tiratge: 29.000 exemplars. Paper ecològic.
Dipòsit legal: B-9279-91

Aquesta revista es distribueix de manera gratuïta cada mes a tots els domicilis de Sant Boi. Si detecta qualsevol anomalia, ens ho pot comunicar trucant a l'Àrea de Comunicació i Participació Ciutadana de l'Ajuntament, telèfon 640 00 00, extensió 440

RSB
ràdio Sant Boi
Emissora Municipal
FM 96.1 MHz

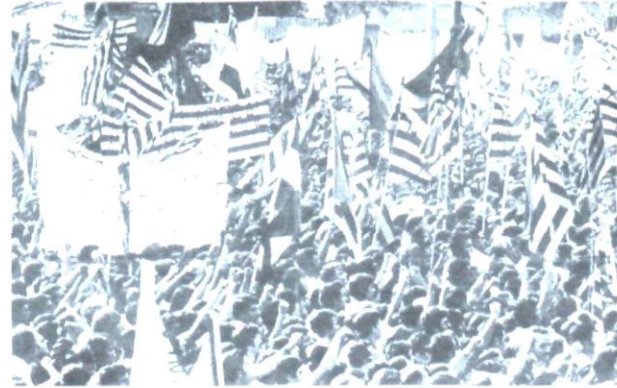
La diada, a la ràdio

Ràdio Sant Boi serà present en tots els actes de celebració d'aquest Onze de Setembre. Des del 96.1 de la FM, l'emissora municipal ens farà arribar les paraules dels màxims responsables de la política catalana actual; els esdeveniments d'aquest Onze de Setembre del 96, minut a minut, i les veus dels protagonistes de la primera diada democràtica. Així mateix, l'emissora municipal farà un seguiment exhaustiu, de l'11 al 15 de setembre, dels concerts del festival Altaveu 96.

XX ANIVERSARI 11 DE SETEMBRE DE 1976

Catalunya commemora a Sant Boi aquella diada que va canviar el signe de la nostra història

Imatges per a la història

L'acte central se celebrarà, a partir de les sis de la tarda, a la plaça de Catalunya

El proper Onze de Setembre es commemora el 20è aniversari de la gran manifestació que es va fer a la plaça de Catalunya de Sant Boi l'any 1976. Aquell va ésser el primer gran acte que aplegà una autèntica multitud en demanda de llibertat, democràcia, amnistia i la recuperació de les llibertats nacionals de Catalunya. I va ésser també un acte unitari en el qual eren presents totes les forces polítiques i socials que han vertebrat posteriorment les institucions democràtiques de Catalunya.

Vint anys després, membres de totes les forces polítiques amb representació a les nostres institucions (CiU, PSC, PP, IC i ERC), constituïdes en comitè organitzador d'aquesta diada, han convocat els pobles i els ciutadans de Catalunya a una celebració que pretén recuperar aquell esperit unitari que va animar la diada de 1976.

El president de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol, el president del Parlament de Catalunya, Joan Raventós, i l'alcalde de Sant Boi, Xavier Vila, presidiran els actes commemoratius d'aquesta celebració.

Acte central

L'acte central es celebrarà a partir de les sis de la tarda a la plaça de Catalunya. Començarà amb una

La diada de 1976 va aplegar una multitud reclamant llibertat, amnistia i Estatut d'Autonomia

exhibició castellerana en la qual participaran les colles Minyons de Terrassa, Bordegassos de Vilanova, Castellers de Castelldefels i Castellers de Sant Boi. Seguidament es farà un acte polític presentat pel periodista Manuel Campo Vidal. Hi intervindran els presidents de la Generalitat i del Parlament de Catalunya, Jordi Pujol i Joan Raventós, respectivament, els líders dels partits polítics actuals i Pere Portabella, en representació dels organitzadors de la diada de 1976. L'alcalde de Sant Boi llegirà un manifest conjunt subscrit pels partits polítics i sindicats, i redactat per l'escriptor Ignasi Riera.

Oriol Martorell

Per al coronament d'aquest acte estava prevista la interpretació del cant de *Els Segadors* sota la direcció d'Oriol Martorell, que també ho va fer l'any 1976. L'Ajuntament de Sant Boi lamenta profundament la mort del músic català que, malgrat el seu delicat estat de salut, havia acceptat la invitació de participar en els actes de la diada. En una carta tramesa a l'alcalde Xavier Vila, a final juliol, Oriol Martorell acceptava "amb molt de goig de formar part del Comitè d'Honor del 20è aniversari d'aquella inoblidable diada nacional del 76 i d'aquells multitudinaris *Segadors*... És un dels records més emotius de la meua vida

i una de les efemèrides cabdals en la història de la Coral Sant Jordi".

Després de l'acte polític es pronunciarà el pregó del festival Altaveu 96, al qual seguirà el primer concert, a càrrec de les corals Sant Jordi, Renaixença i Ressò. Després hi haurà una espectacular actuació, en

el marc de la IV Trobada de Bestiari del Baix Llobregat, que encendrà una senyera pirotècnica a la mateixa plaça de Catalunya i iniciarà una cercavila per diversos carrers de la població.

Al matí tindrà lloc, com cada any, la tradicional ofrena davant la tomba de Rafael Casanova. Posteriorment

l'alcalde i el conseller de Cultura, Joan Maria Pujals, descobriran una placa a Can Barraquer per simbolitzar l'inici de la rehabilitació de la masia, adquirida per l'Ajuntament per convertir-la en el museu històric de la ciutat.

Exposició

La diada de 1976 es recordarà mitjançant una exposició retrospectiva, amb les millors fotografies d'aquella manifestació i els textos dels oradors que hi van intervenir, així com el missatge del president Tarradellas des de l'exili. L'exposició es mostrarà durant la jornada a l'avinguda de l'Onze de Setembre (al costat de la mateixa plaça de Catalunya). El dia 10 de setembre, a més, es presentarà públicament la biografia de Rafael Casanova, escrita per l'historiador santboià Carles Serret.

En una carta tramesa als santboians, l'alcalde demana "que aquest dia als balcons i/o finestres de les vostres llars, hi llueixi la senyera i així mateix us convido a participar a l'acte central de celebració d'aquesta diada".

DIADA DE L'ONZE DE SETEMBRE 76

Dimarts, 10 de setembre

● 9 h. Presentació del llibre biogràfic sobre la figura de Rafael Casanova, de Carles Serret. Sala de Plens de l'Ajuntament de Sant Boi, 20 h i a les 21 h Arribada de la flama de l'Onze de Setembre. Església de Sant Baldiri, Dimecres, 11 de setembre

● Recepció a les autoritats i els representants d'entitats que participaran a l'ofrena floral. Jardins de la Torre del Sol, 10 h

● Ofrena floral a la tomba de Rafael Casanova. Església de Sant Baldiri, 10.30 h

● Visita de les autoritats a Can Barraquer, casal del Rafael Casanova. 11.30 h

● Ballada de sardanes i exhibició de punts lliures. Plaça de l'Ajuntament 12 h

● Diada castellerana: Minyons de Terrassa, Bordegassos de Vilanova, Castellers de Castelldefels i Castellers de Sant Boi. Plaça de Catalunya, 18 h

● Acte polític. Presentació: Manuel Campo Vidal. Intervencions: Jordi Pujol, president de la Generalitat; Joan Raventós, president del Parlament; Xavier Vila, alcalde de Sant Boi; líders dels partits polítics a Catalunya i representants de l'organització de la diada del 76. Plaça de Catalunya, 19.30 h

● Interpretació del cant d'*Els Segadors*, a càrrec de les corals santboianes Renaixença i Ressò i la Coral Sant Jordi. Plaça de Catalunya, 20.30 h

● Pregó Altaveu i concert a càrrec de les corals Sant Jordi, Renaixença i Ressò. Plaça de Catalunya, 20.35 h

● IV Trobada de Bestiari del Baix Llobregat. Plaça de Catalunya, 21.30 h

● Exposició fotogràfica Diada de 1976. Av. Onze de Setembre (prop de la plaça Catalunya), tot el dia.

MANIFEST conjunt subscrit per partits polítics i sindicats Onze de Setembre de 1996

Milers i milers de persones, que arribaven d'arreu de Catalunya, es concentraven, la tarda de l'11 de setembre de 1976, a la plaça de Catalunya de Sant Boi de Llobregat. Helicòpters de les Forces de Seguretat de l'Estat sobrevolaven la plaça, atapeïda de gent amb senyeres catalanes, amb pancartes, amb banderes xilenes, amb banderes andaluses i extremenyas cosides a la senyera: tot era a punt per celebrar el primer Onze de Setembre de la nova era, el primer *Onze de Setembre* després de la mort del dictador. La megafonia repetia les músiques i les lletres més emblemàtiques de la Nova Cançó. La resposta de la gentada era el crit unànime de l'Assemblea de Catalunya: «Llibertat, Amnistia, Estatut d'Autonomia». Eren corejades també les crides a favor del retorn del president de la Generalitat, Josep Tarradellas, o les mostres de solidaritat amb Xile, poble germà a qui el general Pinochet havia arrabassat la llibertat un altre onze de setembre: el de 1973.

La impressionant manifestació pacífica de fa vint anys tenia característiques ben especials:

- tenia lloc a Sant Boi de Llobregat, on hi ha enterrat el cos

de Rafael Casanova, conseller en cap, que l'11 de setembre de 1714 havia encapçalat la resistència heroica de la ciutat de Barcelona contra les tropes de Felip V;

- a la comarca del Baix Llobregat, capdavantera de les mobilitzacions obreres durant els darrers quinze anys del franquisme;
- havia estat organitzada per l'assemblea de Catalunya i per la Coordinadora de Forces Polítiques de Catalunya, des de l'esforç generós de la unitat;

- comptava amb la mobilització de tots els sectors socials catalans que lluitaven a favor de les llibertats per a Catalunya: organitzacions socials, polítiques i sindicals, associacions de veïns, comunitats de base, col·lectius de joves, artistes destacats, representats dels diferents col·legis professionals, etc.

Si les paraules dels oradors recordaven els principis de fidelitat als ideals col·lectius que

havien fet possible aquella manifestació, tolerada per les autoritats, reticents tothora, deixaven clar un altre missatge: eren moltes i molts, nascuts a Catalunya i nascuts lluny de Catalunya, els que lluitaven a favor de les llibertats d'un poble, plural, tolerant, disposat a emprendre, des de la cooperació, la difícil reconstrucció nacional.

Quan Oriol Martorell ensenyava a cantar *Els Segadors*, els uns i els altres tornaven a aprendre i a entonar l'himne de tothom. Quan, tres anys més tard, era aprovat l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, aquest reflectia en el seu preàmbul el missatge bàsic d'aquell Onze de Setembre, a Sant Boi de Llobregat, i el projectava, col·lectivament, cap al futur de la nostra nació:

«En aquesta hora solemne en què Catalunya recupera la seva llibertat, cal retre homenatge a tots els homes i dones que han contribuït a fer-ho possible. (...) El poble català proclama com a valors superiors de la seva vida col·lectiva la llibertat, la justícia i la igualtat, i manifesta la seva voluntat d'avançar per una via de progrés que asseguri una qualitat de vida digna per a tots els qui viuen, resideixen i treballen a Catalunya».

Una flama cremarà permanentment davant la tomba de Rafael Casanova

La commemoració del vintè aniversari de la Diada de 1976 irradiarà amb llum pròpia en la nostra memòria col·lectiva: una flama cremarà des del proper dia 10 de setembre, de manera permanent, davant la tomba de Rafael Casanova, a l'església de Sant Baldiri.

La flama serà portada des de Cardona fins a Sant Boi a mans de membres d'Omnium Cultural. La població de Cardona va ser l'última en capitular davant dels felipistes el 18 de setembre de 1714. El fet és recordat en un monument, que va ser retirat durant la guerra civil i tornat a instal·lar l'any 1956, camuflat com a font pública.

Llibertats

L'any 1991, membres del Memorial 1714 d'Omnium Cultural van proposar a l'Ajuntament de Cardona institucionalitzar l'encesa de les llenties per als màrtirs de la Pàtria. Aquest foc, que resta encès permanentment al consistori d'aquella localitat, és portat cada any fins al Fossar de les Moreres i enguany arribarà a Sant Boi on, com a Cardona, "mentre Catalunya tingui llibertats, cremarà aquesta flama."

ELS PROTAGONISTES DE LA DIADA DEL 76

- Sellarès: "La Diada es va preparar en dos dies gràcies a l'Assemblea Democràtica de Sant Boi"
- Benet: "La manifestació de fa vint anys va canviar moltes coses"

Miquel Sellarès, Josep Benet i Pere Portabella van ser, juntament amb Jordi Trias Sagnier, els membres de la Comissió Onze de Setembre de 1976, encarregats de negociar amb les autoritats de Madrid la legalització de la diada. En la commemoració del vintè aniversari de la diada de Sant Boi, els protagonistes recorden alguns detalls d'aquella data històrica.

Sellarès explica que la primera intenció de l'organització era celebrar la manifestació al parc de la Ciutadella, però davant la negativa de les autoritats del govern central es va decidir fer-la a Sant Boi. Sellarès afirma que, amb només un o dos dies de marge, va ser possible en bona part gràcies a l'esforç de l'Assemblea Democràtica de Sant Boi.

"La negociació amb els cossos i forces de seguretat de l'Estat i les decisions que es van prendre es van canalitzar a través meu", explica Sellarès, que l'Onze de Setembre de 1976 va coordinar els serveis d'ordre. La concessió dels serveis de seguretat

a les forces democràtiques de Catalunya va ser un dels elements que van fer possible el bon resultat de la diada.

La diada unitària

La diada del 76 a Sant Boi va ser tot un èxit de públic, ja que prop de cent mil catalans van apropar-se fins a Sant Boi. La diada del 76 també constituï un èxit de normalitat democràtica. "Va ser així perquè va haver-hi una explosió democràtica, la gent estava il·lusionada."

Per exemplificar la bona voluntat dels membres del servei d'ordre, Sellarès recorda una anècdota que li va ocórrer aquell dia amb un grup d'universitaris que tenien cura del transformador d'energia elèctrica. Quan ja feia hores que tot l'acte s'havia acabat, una noia se li va apropar i li va preguntar si ja es podien retirar. Una il·lusió i unes ganes de treballar per la democràcia que Miquel Sellarès considera esgotades en l'actualitat. "Aquesta desmarcació d'una gran part de la nostra joventut que no es sent motivada per la política em preocupa molt". Així també, Sellarès se sent decebut amb l'actual panorama polític i creu que la commemoració del vintè aniversari de l'Onze de Setembre a

Sellarès, Benet i Portabella, amb l'alcalde durant la roda de premsa

Sant Boi hauria de ser el començament d'una etapa nova.

Transició

Josep Benet destaca que aquella diada marcà la història de la transició democràtica a Catalunya i a la resta de l'Estat.

"Sant Boi de Llobregat es va elegir per dues raons fonamentals: perquè hi havia la tomba de Rafael Casanova i també perquè veïem que a Sant

Boi hi havia un fort suport popular i una bona organització dels seus partits i sindicats clandestins". Benet explica que als anys 40 i 50 ja s'havien fet moltes altres diades clandestines a Sant Boi, fins i tot amb ofrenes florals a la tomba de Rafael Casanova.

Aquell Onze de Setembre de 1976 la gent que va anar a Sant Boi va començar, espontàniament, a cobrir de flors la tomba de Rafael Casanova. Des d'aquell dia, i any rere any,

l'ofrena floral és un dels actes més emblemàtics de la celebració de la diada a Sant Boi.

Després d'haver format part de la Comissió que portà a terme les dures negociacions amb el govern de Madrid, Benet explica que es van haver de repartir les feines en aquella diada. "Jo vaig atendre la comissió que venia de Coordinación Democràtica de Madrid. Es van quedar ben impressionats de la bona organització".

Benet conclou que en la commemoració del vintè aniversari de la Diada del 76 "hi ha quelcom al sentiment de l'Onze de Setembre de Sant Boi que encara continua existint i que és el sentiment de formar part d'un mateix poble, el sentiment de tenir un esperit d'unitat".

De la seva part, Pere Portabella va ser el responsable de la negociació política amb el Govern Civil. Portabella assegura que "quan negociàvem no enteníem experiència, perquè durant la clandestinitat l'element principal era el silenci i els actes es feien per sorpresa", i afegeix que mai no van negociar si es faria un acte ("això era imparable"), sinó la manera de mantenir l'ordre.